

ADVIES Nr. 1.551

Zitting van donderdag 9 maart 2006

Uitvoering van het Generatiepact - Ontwerpen van koninklijke besluiten - Vervolg van het advies nr. 1.538 van 13 december 2005

x x x

2.162/5-1

ADVIES Nr. 1.551

Onderwerp : Uitvoering van het Generatiepact - Ontwerpen van koninklijke besluiten - Vervolg van het advies nr. 1.538 van 13 december 2005

Bij brief van 9 november 2005 hebben de heren P. VANVELTHOVEN, minister van Werk, B. TOBBACK, minister van Pensioenen, en de R. DEMOTTE, minister van Sociale Zaken, het advies van de Nationale Arbeidsraad gevraagd over een voorontwerp van wet en een aantal ontwerpen van koninklijk besluit ter uitvoering van het Generatiepact.

De Raad werd gevraagd om over voornoemde teksten in verschillende fasen advies uit te brengen.

In een eerste fase heeft hij zich uitgesproken over het voorontwerp van wet betreffende het Generatiepact (adviezen nrs. 1.534, 1.535 en 1.536 van respectievelijk 16, 18 en 30 november 2005).

In een tweede fase heeft de Raad advies uitgebracht over een aantal ontwerpen van koninklijk besluit waarvoor gevraagd werd op korte termijn advies uit te brengen (advies nr. 1.538 van 13 december 2005).

In een derde fase die nu voorligt, brengt de Raad advies uit over twee ontwerpen van koninklijk besluit. Hij zal zich in een laatste fase uitspreken over de resterende twee ontwerpen van koninklijk besluit.

Het Bureau heeft de bespreking van de derde fase toevertrouwd enerzijds aan een werkgroep ad hoc en anderzijds aan de commissies Sociale Zekerheid en Individuele Arbeidsverhoudingen.

Op verslag van die werkgroep en die commissies heeft de Raad hierover op 9 maart 2006 volgend advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. INLEIDING

Bij brief van 9 november hebben de heren P. VANVELTHOVEN, minister van Werk, B. TOBBACK, minister van Pensioenen, en de R. DEMOTTE, minister van Sociale Zaken, het advies van de Nationale Arbeidsraad gevraagd over een voorontwerp van wet en een aantal ontwerpen van koninklijk besluit ter uitvoering van het Generatiepact.

De Raad werd gevraagd om over voornoemde teksten in verschillende fasen advies uit te brengen.

In een derde fase die nu voorligt, spreekt de Raad zich uit over volgende ontwerpen van koninklijk besluit :

- het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van de artikelen 36bis, 78bis, 131ter, 133 en 137 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering in het kader van de seniorvakantie-uitkering;

- het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de start- en tutoraatsbonus.

In een vierde fase zal de Raad zich uitspreken over de volgende ontwerpen van koninklijk besluit :

- het ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 268 van de programmawet van 22 december 1989 en artikel 141 van de wet van 29 december 1990 voor wat betreft de brugpensioenen, in het kader van het Generatiepact;
- het ontwerp van koninklijk besluit tot regeling van het conventioneel brugpensioen, in het kader van het Generatiepact.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

Onverminderd de beginselstandpunten van de in zijn midden vertegenwoordigde organisaties, formuleert de Raad de volgende beschouwingen en opmerkingen over de ontwerpen van koninklijke besluiten.

1. Met betrekking tot het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van de artikelen 36bis, 78bis, 131ter, 133 en 137 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering in het kader van de seniorvakantieuitkering

a. Inhoud en draagwijdte

De Raad stelt vast dat het ter advies voorgelegd ontwerp uitvoering geeft aan de artikelen 54 en 55 van de wet van 23 december 2005 betreffende het Generatiepact die op hun beurt uitvoering geven aan punt 64 van het Generatiepact.

Om oudere werknemers na een lange inactiviteitsperiode te stimuleren zich te reïntegreren in het arbeidsproces wordt naar analogie met de jeugd-vakantiedagen, een nieuwe regeling uitgewerkt waarbij 50-plussers die het werk hervatten en in het vakantiejaar geen recht hebben op de volledige vier weken vakantie omdat zij in het vakantiedienstjaar volledig werkloos of invalide geweest zijn, seniorvakantiedagen worden toegekend.

Tijdens deze seniorvakantiedagen wordt ten laste van de RVA een seniorvakantie-uitkering toegekend die gelijkgesteld wordt met een werkloosheidsuitkering.

b. Opmerkingen

- 1) De Raad vestigt er de aandacht op dat het niet de bedoeling is de oudere werknemer te verplichten de seniorvakantiedagen op te nemen. De werknemer kan ervoor kiezen zijn seniorvakantie niet op te nemen omdat bijvoorbeeld de uitkering lager is dan zijn loon.

Aangezien dit in de nieuwe regelgeving niet expliciet is opgenomen, zou er hieromtrent juridische onzekerheid kunnen ontstaan. Voor de "normale" wettelijke vakantie bestaat immers de verplichting om deze uit te putten.

De Raad vraagt dan ook uitdrukkelijk in de regelgeving (hetzij in de wet betreffende het Generatiepact van 23 december 2005, hetzij in artikel 5 van de wet betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers van 28 juni 1971, hetzij in artikel 7 van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid) te verduidelijken dat de oudere werknemers niet verplicht zijn hun recht op seniorvakantiedagen uit te putten.

- 2) De Raad merkt voorts op dat in artikel 1 van het ter advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit waarbij in artikel 36bis van het koninklijk besluit van 25 november 1991 een § 2 ingevoegd wordt in het eerste lid van deze paragraaf de woorden "vakantiedienstjaar en/of vakantiejaar" moeten vervangen worden door het woord "vakantiejaar".

Hij wijst erop dat het recht op seniorvakantiedagen niet eenmalig is (in tegenstelling tot de jeugdvakantie). De werknemer kan in bepaalde gevallen zowel in het jaar van de tewerkstelling als het daaropvolgende jaar beantwoorden aan de voorwaarden.

Bijvoorbeeld : een langdurig werkloze die aan de slag gaat in september 2007, zal voor die laatste maanden van het vakantiejaar 2007 geen recht hebben op wettelijke vakantiedagen, maar ook in het vakantiejaar 2008 zal hij geen recht hebben op 4 weken vakantie. In beide gevallen zal hij beroep kunnen doen op het stelsel van de seniorenvakantie.

Het recht op vakantie moet bijgevolg steeds bekeken worden ten aanzien van het betrokken vakantiejaar en niet ten aanzien van het vakantie-dienstjaar. De woorden "vakantiedienstjaar en/of" zijn derhalve overbodig en dienen te worden geschrapt .

- 3) De Raad stelt tenslotte vast dat in artikel 6 van het ter advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit de datum van inwerkingtreding niet is vermeld.

De Raad wijst erop dat volgens punt 64 van het Generatiepact de inwerkingtreding voorzien is op 1 januari 2007.

De Raad wenst dat de inwerkingtreding zo moet gelibelleerd worden dat vanaf 1 januari 2007 de werknemer (ongeacht of hij het werk hervat heeft in de loop van 2006 of in de loop van 2007) recht moet hebben op de seniorvakantie wanneer hij wegens volledige werkloosheid of langdurige ziekte geen recht heeft op de volledige vier weken vakantie in het vakantiejaar vanaf 2007.

2. Met betrekking tot het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de start- en tutoraatsbonus

- a. Inhoud en draagwijdte

De Raad constateert dat punt 1 en punt 3 van het Generatiepact respectievelijk handelen over de startbonus en de tutoraatsbonus en dat ook de artikelen 58 tot 61 van de wet van 23 december 2005 betreffende het Generatiepact daarop betrekking hebben.

De startbonus is een premie die wordt toegekend aan de jongere die in het kader van een alternerende opleiding een praktijkopleiding doorloopt in de onderneming of instelling van een werkgever. De premie wordt rechtstreeks door de RVA betaald als de jongere het betreffende opleidingsjaar met succes beëindigt. De betaling gebeurt in drie schijven, bij het beëindigen van elk opleidingsjaar.

De tutoraatsbonus is een premie die wordt toegekend aan de werkgever die de voornoemde jongere een stageplaats aanbiedt met het oog op een praktijkopleiding in zijn onderneming of instelling. De premie wordt rechtstreeks door de RVA betaald en de betaling gebeurt in drie schijven.

Die premies worden toegekend enerzijds om de betrokken jongeren aan te moedigen een stage aan te vatten en te blijven volgen en anderzijds om het aantal stageplaatsen te verhogen.

b. Opmerkingen

- De Raad wijst er in eerste instantie op dat de RVA werd geraadpleegd over het ontwerp van koninklijk besluit en neemt akte van de nota aan het beheerscomité van de RVA en de opmerkingen en voorstellen die erin worden geformuleerd.
- De Raad constateert verder dat artikel 1, 4° van het ontwerp van koninklijk besluit het begrip "opleidingsovereenkomst" definieert en in fine het volgende bepaalt : "De Minister van Werk kan het begrip opleidingsovereenkomst uitbreiden of aanpassen". Hij vindt dat het ontwerp van koninklijk besluit op dat punt moet worden aangevuld door te voorzien in de raadpleging van de Nationale Arbeidsraad en de gewestelijke organen die bevoegd zijn voor de erkenning van opleidingen.
- De Raad wijst er bovendien op dat punt (1) van het Generatiepact bepaalt dat de startbonus voor jongeren die vanuit de ene subregio in een andere subregio een stageplaats opnemen, wordt verhoogd met de prijs voor hun vervoer.

Hij merkt ook op dat in de voornoemde nota aan het beheerscomité van de RVA is bepaald dat het ontwerp van koninklijk besluit niet voorziet in een bijzondere regeling inzake vervoerskosten aangezien een tussenkomst in vervoerskosten vanwege de werkgever reeds bestaat overeenkomstig de collectieve arbeidsovereenkomsten terzake.

De Raad herinnert er evenwel aan dat de maatregelen die het ontwerp van koninklijk besluit voorstelt onder meer tot doel hebben de betrokken jongeren aan te moedigen een stage aan te vatten en te blijven volgen. Hij vindt het bijgevolg ongepast dat onzekerheid wordt gelaten over de tegemoetkoming in de vervoerskosten van de jongeren die mobiel willen zijn, omdat niet alle sectoren en ondernemingen dergelijke collectieve arbeidsovereenkomsten hebben gesloten. De Raad dringt er dus op aan dat volledig uitvoering wordt gegeven aan het Generatiepact. Daartoe kan volgens hem worden voorzien in een forfaitaire vergoeding van de vervoerskosten ten laste van de RVA, wanneer geen enkele collectieve arbeidsovereenkomst dat vraagstuk regelt en de jongere op geen enkele andere manier voor zijn vervoerskosten wordt vergoed.

- De leden die de werkgeversorganisaties vertegenwoordigen, wijzen erop dat artikel 6, derde alinea van het ontwerp van koninklijk besluit bepaalt dat, indien de praktijkopleiding beëindigd wordt omwille van een reden onafhankelijk van de werkgever voor het einde van het lopend opleidingsjaar, de tutoraatsbonus niet wordt toegekend indien de praktijkopleiding minder dan drie maanden duurde, terwijl de volledige tutoraatsbonus wordt toegekend indien de praktijkopleiding drie maanden of langer duurde.

Indien de praktijkopleiding beëindigd wordt om redenen onafhankelijk van de werkgever, dan zou de werkgever volgens hen de volledige tutoraatsbonus moeten genieten ongeacht de duur van de opleiding, omdat hij in elk geval investeringen heeft gedaan om de jongere op te vangen en op te leiden. Ze zijn bijgevolg van mening dat het onderscheid dat in het ontwerp van koninklijk besluit wordt gemaakt, moet worden geschrapt.

- De leden die de werknemersorganisaties vertegenwoordigen, vinden dat aan de toekenning van de tutoraatsbonus een effectieve tewerkstelling door de werkgever verbonden moet zijn en dat de minimumvoorwaarde van een praktijkopleiding van drie maanden of meer aan die doelstelling beantwoordt.

Ze wijzen er bovendien op dat artikel 92 van de wet van 23 december 2005 betreffende het Generatiepact voorziet in een fiscale vrijstelling voor de werkgevers die stagiairs tewerkstellen. Ze merken ook op dat het van werkgeverszijde aangevoerde argument van de verloren investering daardoor minder relevant wordt.

- De Raad constateert bovendien dat de laatste alinea van artikel 8 van het ontwerp van koninklijk besluit bepaalt dat de aanvraag met het oog op het bekomen van de startbonus en de tutoraatsbonus, op straffe van verval, bij het werkloosheidsbureau moet worden ingediend binnen drie maanden die volgen op het begin van de uitvoering van de opleidings- of arbeidsovereenkomst die tussen de werkgever en de jongere gesloten werd.

Hij heeft vragen over de noodzaak van zo'n termijn van drie maanden volgend op het begin van de uitvoering van de opleidings- of arbeidsovereenkomst. Het zou volgens hem beter zijn dat de aanvraag moet worden ingediend aan het einde van elk jaar van praktijkopleiding.

- De Raad wijst er ook op dat artikel 9 van het ontwerp van koninklijk besluit de inwerkingtreding van dit besluit vastlegt op 1 september 2006. Hij is evenwel van mening dat de betrokken jongeren die op het moment van de inwerkingtreding reeds een praktijkopleiding volgen en hun werkgevers de start- en tutoraatsbonus moeten kunnen genieten voor de jaren praktijkopleiding die nog moeten worden doorlopen. De Raad vindt dan ook dat moet worden voorzien in een overgangsperiode om de indiening van aanvragen voor het verkrijgen van de start- en tutoraatsbonus mogelijk te maken wanneer de praktijkopleiding werd aangevat voor 1 september 2006.

- De Raad constateert bovendien dat de nadere regels voor de uitvoering van de bepaling nog moeten worden vastgesteld, met dien verstande dat de maatregel eenvoudig en leesbaar moet zijn.

- De Raad merkt ten slotte op dat de voornoemde wet van 23 december 2005 in het Frans de woorden "bonus de démarrage" en "bonus de tutorat" gebruikt en in het Nederlands respectievelijk de woorden "startbonus" en "stagebonus". In de Franse tekst van het ontwerp van koninklijk besluit worden dezelfde woorden gebruikt, maar in de Nederlandse tekst de woorden "startbonus" en "tutoraatsbonus". Het woord "tutoraatsbonus" in het ontwerp van koninklijk besluit zou dus moeten worden vervangen door het woord "stagebonus".
